

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 112/21
V Luxemburgu 22. júna 2021

Rozsudok vo veci C-872/19 P
Venezuela/Rada

Venezuela je aktívne legitimovaná na podanie žaloby proti nariadeniu, ktoré voči nej zavádza reštriktívne opatrenia

Súdny dvor zrušuje rozsudok Všeobecného súdu, ktorý prijal opačné rozhodnutie, a vracia mu vec, aby rozhodol meritórne o žalobe o neplatnosť

Vzhľadom na zhoršenie situácie v oblasti ľudských práv, právneho štátu a demokracie Rada Európskej únie prijala v roku 2017 reštriktívne opatrenia voči Venezuele. Články 2, 3, 6 a 7 nariadenia 2017/2063¹ stanovili najmä zákaz predávať alebo dodávať akejkolvek fyzickej alebo právnickej osobe, subjektu alebo orgánu vo Venezuele vojenské vybavenie a s ním súvisiace technológie, ktoré možno použiť na vnútornú represiu, ako aj zákaz poskytovať týmto fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom vo Venezuele určité technické, sprostredkovateľské alebo finančné služby spojené s dodávkou tohto vybavenia.

Dňa 6. februára 2018 Venezuela podala žalobu na zrušenie nariadenia 2017/2063 v rozsahu, v akom sa jej týkajú ustanovenia tohto nariadenia. Následne upravila svoju žalobu tak, aby sa týkala aj rozhodnutia 2018/1656 a vykonávacieho nariadenia 2018/1653², teda aktov, ktorými Rada predĺžila prijaté reštriktívne opatrenia. Rozsudkom z 20. septembra 2019 Všeobecný súd Európskej únie zamietol túto žalobu ako neprípustnú z dôvodu, že právne postavenie Venezuely nebolo priamo dotknuté spornými ustanoveniami.³

Súdny dvor rozhodujúci o odvolaní, ktoré podala Venezuela, sa v rámci žaloby o neplatnosť podanej tretím štátom proti reštriktívnym opatreniam, ktoré prijala Rada vzhľadom na situáciu v tomto štáte, vyjadril k uplatneniu kritérií prípustnosti stanovených v článku 263 štvrtom odseku ZFEÚ. **Rozsudok Všeobecného súdu v rozsahu, v akom ním bola žaloba Venezuely na zrušenie článkov 2, 3, 6 a 7 nariadenia 2017/2063 vyhlásená za neprípustnú, Súdny dvor zrušuje a vracia vec Všeobecnému súdu, aby meritórne rozhodol o tejto žalobe.**

Posúdenie Súdnym dvorom

Na úvod Súdny dvor uvádza, že keďže odvolanie Venezuely sa netýka časti napadnutého rozsudku, v ktorej bola žaloba tohto tretieho štátu na zrušenie vykonávacieho nariadenia 2018/1653 a rozhodnutia 2018/1656 vyhlásená za neprípustnú, Všeobecný súd v tejto súvislosti rozhodol s konečnou platnosťou. Súdny dvor následne pripomína, že podľa ustálenej judikatúry môže rozhodnúť, v prípade potreby aj *ex offico*, o dôvode týkajúcom sa verejného poriadku založenom na nedodržaní podmienok prípustnosti stanovených v článku 263 ZFEÚ.

V prejednávanej veci **si ex offico kladie otázku, či Venezuelu možno považovať za „právnickú osobu“ v zmysle článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ**. V tejto súvislosti uvádza, že z tohto ustanovenia nevyplýva, že by sa niektoré kategórie právnických osôb nemohli dovoliavať možnosti

¹ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/2063 z 13. novembra 2017 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu vo Venezuele (Ú. v. EÚ L 295, 2017, s. 21).

² Rozhodnutie Rady (SZBP) 2018/1656 zo 6. novembra 2018, ktorým sa mení rozhodnutie (SZBP) 2017/2074 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu vo Venezuele (Ú. v. EÚ L 276, 2018, s. 10), a vykonávacie nariadenie Rady (EÚ) 2018/1653 zo 6. novembra 2018, ktorým sa vykonáva nariadenie (EÚ) 2017/2063 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu vo Venezuele (Ú. v. EÚ L 276, 2018, s. 1).

³ Rozsudok z 20. septembra 2019, Venezuela/Rada, [T-65/18](#).

podať žalobu o neplatnosť upravenú v tomto článku. Okrem toho ani z jeho skoršej judikatúry nevyplýva, že pojem „právnická osoba“ použitý v článku 263 štvrtom odseku ZFEÚ sa vykladá reštriktívne. Súdny dvor následne zdôrazňuje, že zásada, podľa ktorej je Únia založená najmä na hodnote právneho štátu, vyplýva tak z článku 2 ZEÚ, ako aj z článku 21 ZEÚ, na ktorý odkazuje článok 23 ZEÚ týkajúci sa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Za týchto podmienok rozhodol, že v súlade s článkom 263 štvrtým odsekom ZFEÚ vzhľadom na zásadu účinného súdneho preskúmania a zásadu právneho štátu **by mal mať tretí štát aktívnu legitímáciu ako „právnická osoba“ v zmysle článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ, ak sú splnené ostatné podmienky stanovené v tomto ustanovení.** V tejto súvislosti spresňuje, že **povinnosti Únie dbať na dodržiavanie právneho štátu nepodliehajú podmienke reciprocity. Z toho vyplýva, že Venezuela sa ako štát s medzinárodnou právnou subjektivitou musí považovať za „právnickú osobu“ v zmysle článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ.**

Súdny dvor ďalej konštatuje, že **Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď dospel k záveru, že predmetné reštriktívne opatrenia nemajú priame účinky na právne postavenie Venezuely.** V tejto súvislosti uvádza, že predmetné reštriktívne opatrenia boli prijaté voči Venezuele. Zakázať subjektom Únie vykonávať určité transakcie totiž znamená zakázať Venezuele vykonávať uvedené transakcie s týmito subjektmi. Navyše, keďže nadobudnutie účinnosti nariadenia 2017/2063 malo za následok okamžitú a automatickú uplatnenie zákazov stanovených v článkoch 2, 3, 6 a 7 tohto nariadenia, tieto zákazy bránili Venezuele v tom, aby si zaobstarala viaceré tovary a služby. Súdny dvor z toho vyvodzuje, že tieto ustanovenia majú priame účinky na právne postavenie tohto štátu. V tejto súvislosti uvádza, že nie je potrebné rozlišovať podľa toho, či obchodné transakcie tohto štátu patria medzi riadiace akty (*iure gestionis*) alebo akty v rámci výkonu verejnej moci (*iure imperii*). Rovnako konštatuje, že okolnosť, že predmetné reštriktívne opatrenia nepredstavujú pre Venezuelu absolútnu prekážku obstarat' si predmetné tovary a služby, je na tento účel irelevantná.

Súdny dvor následne rozhoduje vo veci samej o ostatných dôvodoch neprípustnosti, ktoré Rada pôvodne uviedla pred Všeobecným súdom. Pokiaľ ide o dôvod založený na neexistencii záujmu Venezuely na konaní, Súdny dvor konštatuje, že keďže zákazy stanovené v článkoch 2, 3, 6 a 7 nariadenia 2017/2063 môžu poškodiť najmä hospodárske záujmy Venezuely, ich zrušenie samo osebe jej môže priniesť prospech. Pokiaľ ide o dôvod založený na tom, že Venezuela nebola priamo dotknutá spornými ustanoveniami, Súdny dvor usudzuje, že zákazy stanovené dotknutými článkami nariadenia 2017/2063 sa uplatňujú bez toho, aby ponechávali priestor na voľnú úvahu ich adresátom povereným ich uplatňovaním, a bez toho, aby bolo potrebné prijať vykonávacie opatrenia. Súdny dvor, keďže už konštatoval, že tieto ustanovenia majú účinky na právne postavenie Venezuely, tento dôvod zamietol.

Súdny dvor napokon uvádza, že **nariadenie 2017/2063 predstavuje „regulačný akt“ v zmysle článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ. Keďže články tohto nariadenia napadnuté Venezuelou takisto nevyžadujú vykonávacie opatrenia, Súdny dvor dospel k záveru, že tento tretí štát má voči nim aktívnu legitímáciu na základe tohto ustanovenia bez toho, aby bolo potrebné preukázať, že tieto články sa ho osobne týkajú.**

UPOZORNENIE: Proti rozsudku alebo uzneseniu Všeobecného súdu je možné na Súdny dvor podať odvolanie, ktoré sa obmedzuje len na právne otázky. Odvolanie v zásade nemá odkladný účinok. Ak je prípustné a dôvodné, Súdny dvor zruší rozhodnutie Všeobecného súdu. Ak to stav konania dovoľuje, môže Súdny dvor vydať konečný rozsudok sám. V opačnom prípade vráti vec na rozhodnutie Všeobecnému súdu, ktorý je viazaný rozhodnutím, ktoré Súdny dvor vydal v rámci odvolacieho konania.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106